

Dosarul nr.3ra-837/20

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul central – S. Bragarenco

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, A. Minciuna, A. Malfi

ÎNCHEIERE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca- Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Ostapenco împotriva Casei teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

constată:

La 03 iulie 2018 Sergiu Ostapenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni și Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei de refuz nr. 1 din 05 iunie 2018 emisă de către Casa teritorială de Asigurări Sociale, obligarea Casei teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni să recalculeze vechimea sa în muncă, în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne din 20 martie 2018 și Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

În motivarea acțiunii Sergiu Ostapenco a indicat că în perioadele de la 01 august 1994 până la 08 noiembrie 1999 și de la 28 mai 2002 până la 09 septembrie 2002 a activat în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPS Căușeni al IPJ Tighina.

Reclamantul a susținut că începând cu 15 decembrie 2006 beneficiază de pensie pentru vechime în muncă pe linia Ministerului Afacerilor Interne, însă vechimea în muncă nu i-a fost calculată cu înlesniri, indicând că a desfășurat activitatea în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, în funcția de polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPS Căușeni al IGP Tighina și care a asigurat paza persoanelor deținute în izolatorul de detenție provizorie destinat și pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

În opinia reclamantului refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula vechimea în muncă în baza art. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și

plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar și art. 33, alin. (2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996 (în vigoare până la 21.03.2008), pe motiv că Sergiu Ostapenco beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită la 15 decembrie 2006 și că mărimea pensiei se stabilește o singură dată, este neîntemeiat.

Prin hotărârea din data de 05 august 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul central s-a admis acțiunea înaintată de către Sergiu Ostapenco, s-a anulat decizia de refuz nr. 1 din 05 iunie 2018 emisă de către Casa teritorială de Asigurări Sociale Căușeni la cererea lui Sergiu Ostapenco din 07 mai 2018, s-a obligat Casa teritorială de Asigurări Sociale Căușeni să recalculeze vechimea în muncă a lui Sergiu Ostapenco, în baza ordinului ministrului MAI din 20 martie 2018 și Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994. (f.d. 54,60-68)

La 16 august 2019, în termen, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cerințele reclamantului să fie respinse. (f.d. 57,76-79)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 24 iunie 2020, corectată prin încheierea din data de 08 iulie 2020, a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a menținut hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul central din 05 august 2019. (f.d. 105,106-111)

Pentru a ajunge la această concluzie, instanțele de judecată au constatat că Sergiu Ostapenco începând cu 01 august 1994 până la 08 noiembrie 1999 și de la 28 mai 2002 până la 09 septembrie 2002 a activat în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne în calitate de polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPS Căușeni al IPJ Tighina, entitate destinată pentru paza și escortarea persoanelor reținute și arestate.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 33, alin. (2) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, art. 13, lit. a), art. 14, lit. a), art. 44, art. 61, alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, pct. 7, lit. b), pct. 8, lit. a) și lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și sistemului penitenciar, au concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată, ori Sergiu Ostapenco urmează să beneficieze de calcularea vechimii în muncă cu avantaje pentru perioada nominalizată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că soluția instanței de apel este eronată, menționând că autoritatea recurentă efectuează plata pensiilor și prestațiilor sociale începând cu 01 ianuarie 2017, în mărimea stabilită de Ministerul Afacerilor Interne în baza listelor beneficiarilor de pensii și prestații sociale, în format electronic, în mărimea stabilită până la data de 31 decembrie 2016.

La caz, Sergiu Ostapenco începând cu 15 decembrie 2006 este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, în mărime de 50 %, stabilită de Ministerul Afacerilor Interne, fiind anexate acte confirmative pentru realizarea dreptului solicitat. Casa Națională de Asigurări Sociale nu are în competență să recalculeze vechimea în muncă.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 24 iunie 2020, notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 10 iulie 2020. (f.d.119)

Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recurs motivat la data de 15 iulie 2020. (f.d.120-123)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de

legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas